

Årsberetning 2008

Det Psykiatriske Patientklagenævn ved
Statsforvaltningen Syddanmark

Indhold

Skemaoversigt	4
Forord	5
AFSNIT 1	7
1. Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen Syddanmark.....	7
1a. Patientklagenævnets sammensætning i 2008	7
1b. Patientklagenævnets kompetencer og opgaver	7
2. Antal sager og sagsfordeling	8
2a. Antal sager.....	8
2b. Sagernes fordeling i 2007 og 2008 på hospitalerne er følgende:	9
2c. Antal afgørelser	9
3. Sagsbehandlingstiden	10
4. Antal møder, mødested m.v.	10
4a. Antal møder.....	10
4b. Mødernes fordeling mellem de enkelte Psykiatriske Centre.....	10
5. Deltagelse i patientklagenævnets møder af læge, patient og patientrådgiver/bistandsværgen.....	11
5a. Mødedeltagelse for læger	11
5b. Mødedeltagelse for patienter	12
5c. Mødedeltagelse patientrådgivere/bistandsværger	12
6. Afgørelsernes udfald og omgørelsesprocenten	12
6a. Antal afgørelser og godkendelser.....	13
6b. Antal tilsidesættelser og omgørelsesprocenten.....	14
6c. Udtalt kritik	14
7. Klager over Patientklagenævnets afgørelser.....	14
7a. Antal klager.....	15
7b. Indbringelse for domstolene	16
7c. Klage til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn	16
AFSNIT 2	17
Principielle Problemstillinger.....	17
AFSNIT 3	17
Principielle afgørelser.....	17
3.1 Nævnets afgørelser.....	17
3.2 Ankeinstansernes afgørelser	17

Skemaoversigt

Skema 1.	Antal sager i 2007 og 2008	8
Skema 2.	Sagernes fordeling i 2007 og 2008 på hospitaler	9
Skema 3.	Mødernes fordeling mellem de enkelte Psykiatriske Centre i 2007 og 2008	10
Skema 4.	Mødedeltagelse for læger i 2007 og 2008	11
Skema 5.	Mødedeltagelse for patienter i 2007 og 2008	12
Skema 6.	Mødedeltagelse patientrådgivere/bistandsværger i 2007 og 2008.....	12
Skema 7.	Antal afgørelser og godkendelser i 2007 og 2008	13
Skema 8.	Antal tilsidesættelser og omgørelsesprocenten i 2007 og 2008.....	14
Skema 9.	Antal klager i 2007 og 2008	15
Skema 10.	Indbringelse for domstolene i 2007 og 2008.....	16
Skema 11.	Klage til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn i 2007 og 2008.....	16

Forord

Hermed afgiver Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen Syddanmark sin beretning om nævnets virksomhed i 2008, jf. § 39 i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien.

Formålet med årsberetningen er blandt andet at give andre end det professionelle personale på de psykiatriske afdelinger indsigt i nævnets virksomhed.

Med henblik på en større ensartethed fastsatte det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium i januar 2004 retningslinier for de psykiatriske patientklagenævns udarbejdelse af årsberetninger.

Derudover er de 5 statsforvaltninger blevet enige om, at årsberetningerne skal være direkte sammenlignelige og indeholde samme statistiske oplysninger.

Som følge af strukturreformen blev de tidligere psykiatriske patientklagenævne ved Statsamtet Sønderjylland, Statsamtet Ribe, Statsamtet Fyn og delvist Statsamtet Vejle lagt sammen til et fælles patientklagenævn, som dækker hele Statsforvaltningen Syddanmarks geografiske udstrækning.

Som følge af sammenlægningen har det i årsberetningen for 2008 kun været muligt at lave sammenlignelige statistikker med 2007. For så vidt angår de forudgående år henvises til de tidligere statsamter Ribe, Sønderjylland, Fyn og delvis Vejles årsberetninger, som findes på www.statsforvaltning.dk under publikationer.

På grund af Statsforvaltningen Syddanmarks geografiske struktur med store afstande er der ud over hovedkontoret i Aabenraa afdelingskontorer i henholdsvis Ribe og Odense. For at sikre en effektiv opgavevaretagelse har Statsforvaltningen Syddanmark valgt at organisere sig sådan, at Det Psykiatriske Patientklagenævn har sekretariat på både hovedkontoret og de 2 afdelingskontorer.

Kontoret i Aabenraa har sekretariatsbetjening og behandler sager fra de psykiatriske afdelinger på Augustenborg og Haderslev sygehuse. Kontoret i Ribe har sekretariatsbetjening og behandler sager fra de psykiatriske afdelinger på Esbjerg, Kolding og Ribe (Hviding) sygehuse. Kontoret i Odense har sekretariatsbetjening og behandler sager fra de psykiatriske afdelinger på Middelfart, Odense, Svendborg og Vejle sygehuse.

AFSNIT 1

1. Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen Syddanmark

1a. Patientklagenævnets sammensætning i 2008

Nævnet består af en formand (direktøren for Statsforvaltningen) samt to medlemmer, der beskikkes af Ministeren for Sundhed og Forebyggelse efter indstilling fra Danske Handicaporganisationer og Den Almindelige Danske Lægeforening.

Følgende har været formænd:

Formænd

Marianne Samuelsson, Pernille Ipsen, Henrik Fugl, Ida Wille, Anne Mikkelsen, Sarah Ditlevsen, Bente Koudal Sørensen, Caroline Pinnerup og Henrik Simonsen.

Medlemsrepræsentanter for Danske Handicaporganisationer:

Medlemmer

Erik Kristensen, Ida Korreborg, Jan Olsen, Kate Arndal, Birgit Krag Nielsen, Jan Olsen, Joan Salberg, Jeppe Bruun-Petersen og Kirsten Bjerrum Petersen.

Medlemsrepræsentanter for Den Almindelige Danske Lægeforening:

Rikke Andersen, Bjarne Thyssen Jørgensen, Claus Sørensen, Jan Buttrup Larsen, Agnethe Bak Jensen, Niels Erik Pedersen, Palle Rabjerg, Rikke Andersen Raun, Karen Rosendahl og Birgitte Outzen.

Sekretariatet for Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen i Syddanmark har været:

Sekretariatet

Nanna Bille Elm, Susanne Lykke Hansen, Bente Larsen, Karina Iwang-Hansen, Stine Hassenkam Rasmussen, Britt Egeskov, Helle Gaardsvig Madsen, Anne Mikkelsen, Sarah Ditlevsen, Gitte Andreasen, Jette Dose, Maria Fischer Lauritzen, Caroline Pinnerup, Henrik Simonsen, Jenny Knoth, Gerda Bossen og Marlene Svane.

1b. Patientklagenævnets kompetencer og opgaver

Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen Syddanmark behandler klager over beslutninger om tvangsforanstaltninger i form af tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsbehandling, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiksering, anvendelse af personlige alarm- og pejlesystemer og særlige dørlåse samt skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer i forbindelse med indlæggelse på de psykiatriske afdelinger på Psykiatricenter Vest Vejle, Psykiatricenter Vest Ribe (Hviding), Psykiatricenter Vest Esbjerg, Psykiatricenter Midt Augustenborg, Psykiatricenter Midt Haderslev, Psykiatricenter Midt Kolding, Psykiatricenter Midt Middelfart, Psykiatricenter Øst, Svendborg og de psykiatriske afdelinger på Odense Universitetshospital.

Patientklagenævnets sager fremkommer ved klager fra patienter, der under indlæggelse på psykiatriske afdelinger har været udsat for en eller flere af de ovenfor anførte former for tvang. Klagerne sendes til nævnet enten af patienten eller dennes patientrådgiver/bistandsværge eller af sygehusets personale, hvis klagen er fremsat mundtligt over for personale.

Det Psykiatriske Patientklagenævns møder afholdes på den afdeling, som klagen relaterer sig til. I mødet deltager patienten og patientrådgiveren/bistandsværgeren og

overlægen/den behandlende læge på afdelingen, samt andre relevante medarbejdere på den pågældende psykiatriske afdeling. Efter mødet træffer nævnet på stedet sin afgørelse, der tilstræbes udsendt samme dag til de berørte parter.

Hvis patienten er udskrevet, har nævnet i enkelte sager afholdt mødet i statsforvaltningens lokaler.

2. Antal sager og sagsfordeling

Det daværende Indenrigs- og Sundhedsministeriet udsendte den 7. januar 2004 "Retningslinier for udarbejdelse af årsberetninger for det psykiatriske patientklagenævn". Afgrænsningen af "sagsbegrebet" og "afgørelsesbegrebet" bygger på disse retningslinier. Se nedenfor.

2a. Antal sager

En "sag" er defineret som en patients klage, der er optaget som et punkt på nævnets dagsorden på et bestemt møde. Det gælder, uanset om klagen indeholder et eller flere klagepunkter. Hvis en patient klager flere gange i løbet af året, vil der derimod være tale om flere sager. Hvis en patient før eller under nævnsmødet tilbageholder sin klage, opgøres dette for sig.

Skema 1

Antal sager i 2007 og 2008

	2007		2008				
		%	ri	od	aab	Total	%
antal indkomne sager i kalenderåret	161	100	39	109	31	179	100
+ antal sager, modtaget, men ej behandlet i foregående kalenderår	0	0	0	0	0	0	0
- antal tilbagekaldte sager	21	13	7	14	5	26	14
- antal afviste sager	9	6	0	0	1	1	1
- antal sager modtaget men ej behandlet i kalenderåret	0	0	0	2	0	2	1
= antal sager med realitetsafgørelse	131	81	32	93	25	150	84

Med hensyn til "tilbagekaldte sager" er der ofte tale om sager, som først trækkes tilbage umiddelbart inden nævnsmødet. Nævnet har således typisk allerede brugt tid på at udsende sagen og på at forberede sagen.

2b. Sagernes fordeling i 2007 og 2008 på hospitalerne er følgende:

Skema 2

Sagernes fordeling i 2007 og 2008 på hospitaler

	2007			2008		
	Sager i alt	Tilbagekaldte/ afviste	Realitetsbehan dlede	Sager i alt	Tilbagekaldte/ afviste	Realitetsbehan dlede
Psyk. center Haderslev	7	0	7	8	1	7
Psyk. center Augustenborg	2	1	1	21	4	17
Psyk. center OUH	49	6	43	67	13	54
Psyk. center Middelfart	16	4	12	16	1	15
Psyk. center Svendborg	12	3	9	16	1	15
Psyk. center Vejle	16	3	13	13	1	12
Psyk. center Esbjerg	34	5	29	29	6	23
Psyk. center Kolding	22	6	16	6	1	5
Psyk. center Hviding	3	2	1	3	1	2
I alt	161	30	131	179	29	150

2c. Antal afgørelser

En "afgørelse" er defineret som en godkendelse eller en tilsidesættelse af et tvangsindgreb. Patientklagenævnets vurdering af ét tvangsindgreb kan føre til, at der træffes to afgørelser vedrørende dette ene tvangsindgreb. Denne definition betyder, at en sag kan indeholde flere afgørelser.

Hvis en nævnsafgørelse indeholder både en godkendelse og en tilsidesættelse af et tvangsindgreb, tæller nævnsafgørelsen statistisk som 2 afgørelser. Det kan være tilfældet, hvis selve iværksættelsen af tvangsindgrebet, men ikke tvangsindgrebets opretholdelse, godkendes.

Træffer nævnet afgørelse vedrørende flere ensartede tvangsindgreb, fx. 5 tvangsfikseringer, tæller nævnsafgørelsen statistisk som 5 afgørelser.

Nævnet traf i 2008: 288 afgørelser (2007: 238), se nærmere punkt 6a.

3. Sagsbehandlingstiden

Patientklagenævnet skal efter psykiatrilovens § 36, stk. 3, træffe afgørelse snarest muligt. Er der ikke truffet afgørelse inden 14 dage efter klagens modtagelse, skal klageren underrettes om grunden hertil. Ved klager over tvangsbehandling, hvor klagen er tillagt opsættende virkning, skal nævnet træffe afgørelse inden 7 hverdage efter klagens modtagelse.

Sagsbehandlingstiden regnes fra klagens modtagelse i statsforvaltningen til afgørelsens afsendelse fra statsforvaltningen. Der er i sagsbehandlingstiden medregnet lørdage, søndage og helligdage.

Patientklagenævnets gennemsnitlige sagsbehandlingstid har i 2008 været 11 dage (2007: 11 dage).

4. Antal møder, mødested m.v.

4a. Antal møder

Det samlede antal møder har i 2008 været 123 (2007: 109).

4b. Mødernes fordeling mellem de enkelte Psykiatriske Centre

Skema 3

Mødernes fordeling mellem de enkelte Psykiatriske Centre i 2007 og 2008

	2007	2008
Psykiatrisk afdeling Haderslev	7	6
Psykiatrisk afdeling Augustenborg	1	14
Psykiatrisk afdeling Odense Universitetshospital	28	41
Psykiatrisk afdeling Middelfart	10	12
Psykiatrisk afdeling Svendborg	6	12
Psykiatrisk afdeling Vejle	11	8
Psykiatrisk afdeling Esbjerg	29	23
Psykiatrisk afdeling Kolding	16	5
Psykiatrisk afdeling Hviding	1	2
Møder i alt	109	123

3 møder fra Psykiatrisk afdeling Odense Universitetshospital er afholdt på statsforvaltningens kontor i Odense. 1 møde fra Middelfart er afholdt i Haderslev, idet klagen vedrørte begge afdelinger, og i øvrigt var patienten afgået ved døden.

5. Deltagelse i patientklagenævnets møder af læge, patient og patientrådgiver/bistandsværg

I nævnets afgørelser er eksplicit anført, hvorvidt der har deltaget læge, patient og patientrådgiver/bistandsværg i behandlingen af en sag på nævnsmødet. Hvis en patientrådgiver/bistandsværg ikke har deltaget i mødet, er det tillige i afgørelsen anført, hvorvidt der er meddelt afbud, eller om der er tale om en udeblivelse uden afbud. Mødedeltagelsesprocenten er udregnet som antallet af sager (med realitetsafgørelser), hvori den pågældende gruppe har deltaget i forhold til det samlede antal sager.

5a. Mødedeltagelse for læger

Skema 4

Mødedeltagelse for læger i 2007 og 2008

	2007			2008		
	Deltaget	Ikke deltaget	Deltagelse sprocent	Deltaget	Ikke deltaget	Deltagelse sprocent
Psyk. center Haderslev	7	0	100	7	0	100
Psyk. center Augustenborg	1	0	100	17	0	100
Psyk. center Odense Universitetshospital	27	1	96	54	0	100
Psyk. center Middelfart	10	0	100	15	0	100
Psyk. center Svendborg	6	0	100	15	0	100
Psyk. center Vejle	11	0	100	12	0	100
Psyk. center Esbjerg	29	0	100	21	2	91
Psyk. center Kolding	16	0	100	5	0	100
Psyk. center Hviding	1	0	100	2	0	100
I alt	108	1	99	148	2	99

5b. Mødedeltagelse for patienter

Skema 5

Mødedeltagelse for patienter i 2007 og 2008

	2007			2008		
	Deltaget	Ikke deltaget	Deltagelsesprocent	Deltaget	Ikke deltaget	Deltagelsesprocent
Psyk. center Haderslev	6	1	86	5	2 *	71
Psyk. center Augustenborg	1	0	100	15	2	88
Psyk. center Odense Universitetshospital	23	5	82	47	7	85
Psyk. center Middelfart	9	1	90	11	4 *	73
Psyk. center Svendborg	5	1	83	12	3	80
Psyk. center Vejle	9	2	82	11	1	92
Psyk. center Esbjerg	18	11	62	17	6	74
Psyk. center Kolding	12	4	75	5	0	100
Psyk. center Hviding	1	0	100	1	1	50
I alt	84	25	77	124	26	83

* 1 patient afgået ved døden.

5c. Mødedeltagelse patientrådgivere/bistandsværger

Skema 6

Mødedeltagelse patientrådgivere/bistandsværger i 2007 og 2008

	2007			2008		
	Deltaget	Ikke deltaget	Deltagelsesprocent	Deltaget	Ikke deltaget	Deltagelsesprocent
Psyk. center Haderslev	4	3	57	4	3	57
Psyk. center Augustenborg	1	0	100	11	6	65
Psyk. center Odense Universitetshospital	22	6	79	40	14	74
Psyk. center Middelfart	8	2	80	12	3	80
Psyk. center Svendborg	6	0	100	12	3	80
Psyk. center Vejle	7	4	64	10	2	83
Psyk. center Esbjerg	24	5	83	18	5	78
Psyk. center Kolding	11	5	69	5	0	100
Psyk. center Hviding	1	0	100	2	0	100
I alt	84	25	77	114	36	76

Heraf med afbud: 23

Heraf uden afbud: 13.

6. Afgørelsernes udfald og omgørelsesprocenten

Efter § 14, stk. 1, i bekendtgørelse om forretningsorden for Det Psykiatriske Patientklagenævn kan nævnets afgørelser gå ud på, at tvangsindgrebet godkendes,

eller at indgrebet findes foretaget med urette. En klage over et tvangsindgreb afgøres normalt ved enten en godkendelse eller en tilsidesættelse af den besluttede tvangsforanstaltning (en afgørelse), men kan også indebære både en godkendelse og en tilsidesættelse, f.eks. godkendelse af iværksættelsen af en tvangsindlæggelse, men tilsidesættelse af den fortsatte tvangsindlæggelse. I sidstnævnte tilfælde tælles statistisk to afgørelser. Ligeledes kan der i en sag være klaget over gentagne tvangsfikseringer. Hver enkelt tvangsfiksering er statistisk beregnet som én afgørelse, også selvom de indgår i samme sag. Der tælles således mindst én afgørelse for hvert påklaget tvangsindgreb.

Nedenstående tabel viser antallet af afgørelser, antallet af tilsidesættelser og omgørelsesprocenten fordelt på de tvangsforanstaltninger, der i 2008 har været behandlet af patientklagenævnet. Omgørelsesprocenten er beregnet som antallet af tilsidesættelser i forhold til antallet af afgørelser.

I tabellen indgår alene realitetsbehandlede klager. Af tabellen fremgår ikke eventuelle bemærkninger eller påtale i forbindelse med et påklaget tvangsindgreb samt klager, der er tilbagekaldt inden eller under mødet, og afvisning af sager, hvor det på mødet konstateres, at den pågældende foranstaltning ikke er sket ved tvang, f.eks. hvor det viser sig, at patienten tager medicinen frivilligt eller opholder sig frivilligt på afdelingen.

6a. Antal afgørelser og godkendelser

Skema 7

Antal afgørelser og godkendelser i 2007 og 2008

	2007		2008							
	Antal afgørelser	Godkendelser	Antal afgørelser				Godkendelser			
			Ri	Od	Aab	Total	Ri	Od	Aab	Total
Tvangsindlæggelse	34	33	14	33	4	51	13	31	4	48
Tvangstilbageholdelse	85	82	28	60	12	100	27	59	12	98
Tilbageførsel	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Tvangsfiksering	42	40	5	16	8	29	5	14	8	27
Beskyttelsesfiksering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aflåsning af døre i afdelingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tvangsbehandling, medicinsk	34	32	4	38	10	52	3	34	9	46
Tvangsbehandling, ECT	3	2	1	1	0	2	1	1	0	2
Tvangsbehandling, legemlig	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Fysisk magtanvendelse	1	0	0	6	4	10	0	6	4	10
Beroligende medicin	30	29	7	36	0	43	7	36	0	43
Personlig skærmning	5	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Andet	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1
I alt	238	226	59	191	38	288	56	182	37	275

6b. Antal tilsidesættelser og omgørelsesprocenten

Skema 8

Antal tilsidesættelser og omgørelsesprocenten i 2007 og 2008

	2007		2008							
	Tilsidesættelser	Omgørelsesprocent	Tilsidesættelser				Omgørelsesprocent			
			Ri	Od	Aab	Total	Ri	Od	Aab	Total
Tvangsindlæggelse	1	3	1	2	0	3	7	6	0	6
Tvangstilbageholdelse	4	5	1	1	0	2	4	2	0	2
Tilbageførsel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tvangsfiksering	2	5	0	2	0	2	0	13	0	7
Beskyttelsesfiksering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aflåsning af døre i afdelingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tvangsbehandling, medicinsk	2	6	1	4	1	6	25	11	10	12
Tvangsbehandling, ECT	1	33	0	0	0	0	0	0	0	0
Tvangsbehandling, legemlig	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fysisk magtanvendelse	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Beroligende medicin	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Personlig skærmning	1	20	0	0	0	0	0	0	0	0
Andet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	13	5	3	9	1	13	5	5	5	5

Samtlige afgørelser blev truffet af et enigt nævn.

6c. Udtalt kritik

Nævnet har i 4 sager udtalt kritik af, at der ikke var foretaget en skriftlig underretning af patienten inden tvangens iværksættelse, jf. lov om anvendelse af tvang i psykiatrien, § 31, stk. 1.

Nævnet har i 5 sager udtalt kritik af, at tvangsprotokollen var mangelfuldt udfyldt.

Nævnet har i 1 sag godkendt tvangsfiksering, men påtalt, at der ikke var foretaget mindst 4 lægelige vurderinger i døgnet i 2 af de 5½ døgn, fikseringen varede.

7. Klager over Patientklagenævnets afgørelser

Lovændringen den 1. januar 2007 betød, at klager over patientklagenævnets afgørelser vedrørende tvangsfiksering og beskyttelsesfiksering ikke som tidligere skulle påklages til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, men til retten. Nævnets afgørelse om aflåsning af dør i afdelingen skal ligeledes indbringes for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43a.

Dette indebærer, at patientklagenævnets afgørelser vedrørende tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tvangstilbageførsel, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering og aflåsning af døre i afdelingen kan indbringes for retten, jf. psykiatrilovens § 37, stk. 1 sammenholdt med retsplejelovens kapitel 43 a.

Patientklagenævnets afgørelser vedrørende tvangsmedicinering, anvendelse af fysisk magt, personlig alarm, pejlesystemer, særlige dørlåse samt personlig skærmning, der varer mere end 24 timer, kan påklages til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, jf. psykiatrilovens § 38 sammenholdt med reglerne i kapitel 3 i lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse.

7a. Antal klager

Kolonnen "Antal klager" skal forstås som antal afgørelser, der klages over. Hvis en sag med 5 tvangsfikseringer påklages, vil det tælle som 5 klager. Der henvises til den definition af afgørelsesbegrebet, som fremgår under punkt 2C.

Skema 9

Antal klager i 2007 og 2008

	2007			2008											
	Antal afgørelser	Antal klager	Klage procent	Antal afgørelser				Antal klager				Klage procent			
				Ri	Od	Aab	total	Ri	Od	Aab	total	Ri	Od	Aab	Total
Tvangsindlæggelse	34	5	15	14	33	4	51	6	7	3	16	43	21	75	31
Tvangstilbageholdelse	85	16	19	28	60	12	100	6	14	7	27	21	23	58	27
Tvangsfiksering	42	4	10	5	16	8	29	2	2	1	5	40	13	13	17
Tvangsbehandling	40	14	35	4	38	10	52	1	5	3	9	25	13	30	17
Tvangsbehandling ECT				1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Fysisk magtanvendelse	1	0	0	0	6	4	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Beroligende medicin	30	7	23	7	36	0	43	2	0	0	2	29	0	0	5
Personlig skærmning	5	3	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andet	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	238	49	21	59	191	38	288	17	28	14	59	29	15	37	20

Den samlede klageprocent er næsten uændret fra 2007 til 2008. Der er derimod store udsving inden for de enkelte tvangsforhold. Således er klageprocenten for tvangsindlæggelser steget fra 15% til 31%, mens klageprocenten for tvangsbehandling er faldet fra 35% til 17% og for beroligende medicin fra 23% til 5%. Nævnsekretariatet kan ikke umiddelbart forklare disse udsving.

7b. Indbringelse for domstolene

Skema 10

Indbringelse for domstolene i 2007 og 2008

	2007	2008			Total
		Ri	Od	Aab	
Stadfæstet	11	0	12	2	14
Tilsidesat	1	1	0	0	1
Frafaldet af patient	3	6	10	0	16
I alt	15	7	22	2	31

Ikke afgjort endnu: 18. Nævnets afgørelse fra 2007, rettens fra 2008: 1.

I en sag godkendte nævnet overlægens beslutning om tvangsindlæggelse og fortsat tvangstilbageholdelse af dement kvinde, idet hun vurderedes at være i overhængende fare. Patienten skulle på plejehjem, men der var ingen plads til hende, og der var ingen til at tage sig af hende, hvis hun ikke længere var indlagt.

Retten fandt, at psykiatrilovens bestemmelser ikke fandt anvendelse, da patienten var færdigbehandlet og der ingen akut fare var, hvorfor det ikke fandtes at være en psykiatriopgave.

7c. Klage til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn

Skema 11

Klage til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn i 2007 og 2008

	2007	2008			Total
		Ri	Od	Aab	
Stadfæstet	13	1	1	1	3
Tilsidesat	1	1	0	1	2
Frafaldet	1	0	2	0	2
I alt	15	2	3	2	7

Ikke afgjort endnu : 4

AFSNIT 2

Principielle Problemstillinger

Det er jævnligt vanskeligt at planlægge nævnets møder, da der er for få suppleanter for de lægelige medlemmer af nævnet. Undertiden kan det ikke undgås, at det medfører forlænget sagsbehandlingstid. Nævnet har derfor anmodet Velfærdsministeriet (i dag Indenrigs- og Socialministeriet) om at få beskikket flere lægelige suppleanter.

AFSNIT 3

Principielle afgørelser

3.1 Nævnets afgørelser

3.1.1

Nævnet tilsidesatte beslutning om fortsat tvangstilbageholdelse og om tvangsmedicinering den 16. december 2008. Patienten var oprindeligt tvangstilbageholdt den 6. juni 2006 på børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling, men havde trods beslutningen fortrinsvis opholdt sig på en institution og i perioder udelukkende været på afdelingen for at modtage medicin. Patienten havde således i op til flere måneder overnattet på institutionen. Sygehuset havde under hele forløbet opretholdt tvangstilbageholdelsen.

Nævnet fandt således, at patienten havde været at betragte som dagpatient på afdelingen, hvorfor tvangstilbageholdelsen ansås for at være brudt, idet dagpatienter ikke er omfattet af psykiatrilovens personkreds med deraf følgende mulighed for at anvende tvang. Nævnet fandt derfor, at lovens bestemmelser om proceduren for tvangsindlæggelse skulle have været anvendt og betingelserne opfyldt i forbindelse med en eventuel ny frihedsberøvelse på afdelingen.

Da betingelserne for tvangstilbageholdelse ikke var opfyldt, var betingelserne for beslutning om tvangsmedicinering allerede af den grund heller ikke til stede.

Nævnet udtrykte endvidere kritik af, at patientens vægring mod medicineringen gennem hele den lange periode ikke var blevet betragtet som en klage over tvangsmedicinering med den konsekvens, at en klage var blevet indbragt for patientklagenævnet.

3.1.2

Tvangsfiksering i 10 døgn godkendt.

3.2 Ankeinstansernes afgørelser

3.2.1

Nævnet godkendte tvangsbehandling i form af et præparatskift trods kun én dag motivationstid. Nævnet lagde vægt på, at patienten uanset sin klage ønskede behandlingen påbegyndt hurtigst muligt for at forkorte indlæggelsestiden.

Tilsidesat af Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, fordi patienten ikke fik passende betænkningstid.

Statsforvaltningen
Syddanmark
Storetorv 10
6200 Aabenraa
Tel 7256 7900
syddanmark@statsforvaltning.dk

www.statsforvaltning.dk